

Inspirerende gesprekken komen op gang

Kerken zetten zich in voor de samenleving

Het pilotproject Buurtbakens is vorig jaar gestart dankzij een uitkering van de landelijke Erfgoed Deal.

De samenwerking tussen kerken, gemeente Haarlem en maatschappelijke organisaties is uniek te noemen.

Het is een voorbeeld voor anderen in Nederland die zoeken naar een duurzame toekomst voor kerken.

We zijn inmiddels aardig op weg en delen graag onze ervaringen. De gebouwen zijn onderzocht door erfgoed- en duurzaamheidsexperts en we kijken uit naar de inzichten die zij opdeden. Ondertussen vinden inspirerende gesprekken plaats tussen kerken en organisaties die ruimte zoeken en bij de kerk passen.

Foto: ICAU © Hans Peter Föllmi

Team Buurtbakens

Buurtbakens heeft twee nieuwe teamleden binnen de gemeente Haarlem. De kerngroep wordt nu gevormd door Patrick Folmer (projectmanager), Stascha Nelis (Sociaal Domein) en Ceciel Nyst (erfgoed/fysiek domein). Stascha vervangt Anne-Ruth die helaas voor langere tijd afwezig is. Naast Buurtbakens houdt Stascha zich bezig met de huisvesting van maatschappelijke voorzieningen en aandachtsgroepen.

Stascha wil het komende half jaar bijdragen aan passende matches tussen de kerken en partners uit het sociaal-maatschappelijk domein. Partijen kunnen hun activiteiten programmeren in het gebouw, een ruimte huren of zelfs een deel van het kerkgebouw kopen. Kopen of huren hebben voor- en nadelen, die zorgvuldig door alle partijen worden afgewogen. Uit een voorzieningenstudie blijkt dat er een tekort is aan huisvesting

voor huisartsen en kinderdagverblijven. Dat is een hele puzzel. Voor kinderopvang is bijvoorbeeld buitenruimte nodig, die in ons verdichte Haarlem schaars is. Sommige huisartsen werken in een garage of noodgebouw en zijn dus zeer geïnteresseerd in de ruimtes die kerken ►

In Haarlem werken kerken en gemeente samen aan het project Buurtbakens. Er is behoefte aan meer sociale voorzieningen in de stad en de kerkbesturen willen de ruimte die ze over hebben, inzetten voor de buurt. Dankzij de centrale ligging kunnen kerken een mooi Buurtbakens voor Haarlemmers zijn op het gebied van zorg en welzijn, ontmoetingen of cultuur.

Deze Buurtbakens-berichten verschijnen tweemaandelijks en zijn er voor iedereen die geïnteresseerd is in de toekomst van (Haarlemse) kerken.

We organiseren regelmatig inspiratie-bijeenkomsten om elkaar te informeren en vooral te inspireren!

Wilt u het project volgen? Laat dat ons dan weten via buurtbakens@haarlem.nl.

Volg ons via Instagram, Twitter, Facebook van Erfgoed Haarlem of www.buurtbakens.nl.

bieden. Mariët Christiaans van gemeente Haarlem die ook betrokken is bij Buurtbakens brengt huisartsen en kerken graag bij elkaar. Als je geïnteresseerd bent kun je haar bereiken via buurtbakens@haarlem.nl.

Ruimtevragen matchen

Bij matches kan het ook gaan om weeklijks terugkerende activiteiten zoals een buurtplaats voor ontmoeting of advies, repetities van een (buurt)koor, naschoolse opvang, huiswerkbegeleiding, taallessen of yoga. Als gemeenten inventariseren wij zoveel mogelijk ruimtevragen om tot mooie matches te komen. We sluiten aan bij de speerpunten van het sociaal domein voor de komende jaren:

- herstellen van bestaanszekerheid
- vergroten van kansengelijkheid
- verkleinen van gezondheidsverschillen.

Het is interessant om te kijken of een van deze opgaven past bij de kerkgemeente en de buurt waarin de kerk staat.

Zeven kerken

De kerken die meedoen met Buurtbakens zijn heel verschillend, bijvoorbeeld wat soort gebouw, geloofsrichting en toekomstbeeld betreft. Dit zijn de Buurtbakens in wording:

- Oosterkerk uit 1926 (gemeentelijk monument)
- HH Anna en Mariakerk uit 1937 (gemeentelijk monument)
- Pelgrimkerk uit 1964 (gemeentelijk monument)
- Pinkstergemeente Immanuel uit 1955 (geen monument)
- Goede Herderkerk uit 1935 (geen monument)
- Shelter/Sionskerk uit 1952 (beeldbepalend pand)
- Nederlands Hervormde kerk in Spaarndam uit 1627 (rijksmonument)

De Pelgrimkerk organiseert stiltemeditaties met Stads-klooster Haarlem en is een afhaalpunt van Boeren en Buren.

NIEUWS

Tentoonstelling

Tot 13 maart 2023 toont het ABC Architectuurcentrum een expositie over de verscheidenheid aan Haarlemse gebouwen die een andere functie kregen dan waarvoor zij oorspronkelijk ontworpen en gebouwd zijn. Onder de titel OVERNIEUW wordt de schijnwerper gezet op het hergebruik van gebouwen. Ook kerken en Buurtba-

kens komen aan bod. De kracht van Buurtbakens is dat we niet herbestemmen, maar de oorspronkelijke functie behouden en dus feitelijk 'nevenbestemmen'. Ga het zien in het ABC Architectuurcentrum Haarlem.

www.architectuurhaarlem.nl

VanHier

Voor Welzijn (sociale buurtteams en buurthuiswerk) en een deel ambulante zorg heeft de Gemeente Haarlem het afgelopen jaar een grote aanbesteding gedaan.

Deze is gegund aan coöperatie VanHier waarin zes organisaties samenwerken aan het programma Gewoon in de Wijk. Interessant voor Buurtbakens is het huisvestingsplan dat VanHier opstelt. Stascha zit in de projectgroep en deelt wat de wensen zijn van de deelnemende kerken. Wellicht komen hier structurele ruimtevragen uit voort van bijvoorbeeld kantoor- en spreekruimte voor een Sociaal Wijkteam of plekken voor 'waardevol werk' voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

www.vanhierhaarlem.nl

Interview met Arno van het Verhalenhuis

De Haarlemse Tijdmachine van Gemeente Haarlem publiceerde een stuk over Arno van Vuurst en het Verhalenhuis in de Immanuelkerk. Wat met recht een Buurtbaken genoemd mag worden. Het idee is met cultuur zinvolle boodschappen over te brengen. Arno: "We willen hiermee de thema's die we zondag om 10.00 uur tijdens de kerkdienst behandelen toegankelijk maken voor iedereen. Ook mensen die niet gelovig zijn." Eén van de belangrijkste opbrengsten vindt hij de verbinding tussen verschillende buurtbewoners. Huiskamer voor de hele buurt.

<https://haarlem.nl/huiskamer-voor-de-hele-buurt>

Podcast

In 'Verborgen in het volle zicht' bezoekt Simon Heijmans bijzondere plekken in Nederland die je zo voorbij zou kunnen rijden, maar waar iets staat te gebeuren. Dit doet hij in opdracht van de Erfgoed Deal. Erfgoed Deal steunt projecten waarin erfgoed een betekenisvolle rol speelt in de verandering die deze bijzondere plekken ondergaan de komende jaren. Over Buurtbakens is ook een podcast verschenen: Verborgen in het volle zicht, a podcast by Erfgoeddeal.

<https://erfgoeddeal.podbean.com>

Buurtbakens-bijeenkomst 28 maart

Op 28 maart van 19 tot 22 uur zijn we welkom in de Goede Herderkerk in Haarlem Noord voor de volgende inspiratiebijeenkomst. De adviseurs die de Buurtbakens-kerken hebben onderzocht op het

Hanna (op de achtergrond) en twee vrijwilligers van het Catharijneconvent inventariseerden de kerkinterieurs (en objecten zoals avondmaalsgerei) van de zeven kerken.

gebied van duurzaamheid delen hun ervaringen. Ook gaan we in gesprek over het vergroenen van de buitenruimte van de kerken en delen we de eerste resultaten van de kerkonderzoeken.

Joost van Hest is één van de onderzoekers die meedoet met Buurtbakens. Joost kijkt naar bouwhistorische waarden. De andere onderzoekers zijn Sara Stroux (transformatieruimte), Hanna Melse (kerkinterieurs), Thijs Bennebroek en Linda Miedema (duurzaamheid), Martin Dürr (bouwkundige gebreken) en Hans Peter Föllmi (architectuurfotografie). De onderzoeken zijn eind februari klaar om gebundeld te worden.

Joost van Hest (bouwhistoricus) onderzoekt de Oosterkerk. Het schildje verwijst naar de status van gemeentelijk monument.